

„Ябълката” на Нютон

Дона Нешева, ученичка от ПГ „Свети Климент Охридски” - гр. Елхово

Както видимият безпорядък във Вселената се основава на дълбоко скрит ред, така и зад привидния хаос в главата на човека стои скрит ред. Мъничкото неподреденост, мъничкото безпорядък, мъничкото хаос са „оплодителят”, от който се ражда новото. Всеизвестен е анекдотът за английския физик, математик, астроном, философ и алхимик, Исак Нютон, с ябълката.

Проблемът за гравитацията изцяло владее мислите му. В мозъка му е тотална обърканост. След разтърсването от падналата перпендикулярно ябълка следва гениалният проблясък. Открит е законът за гравитацията. Тази история отдавна се е превърнала в нарицателен знак за зараждането на идеята и все по-малко се свързва с откритието на Нютон.

Замисляли ли сте се някога, когато сте си подхвърляли топка, например, защо тя пада винаги надолу към земята? Защо не продължи да се издига нагоре? Човекът, който прави повече от това - да се замисля, е Исак Нютон. Историята с падането на ябълката върху главата на физика е много разпространена и днес. Легендата гласи, че веднъж докато си седял и размишлявал под ябълковото дърво за гравитацията, една ябълка се откъсва от дървото и уцелва учения по главата. Тогавя той си задава въпроса, защо ябълката пада надолу, перпендикулярно, или встрани, а не -нагоре. Дали не ѝ действа някаква невидима сила, която я превлича към земята. Именно този ключов момент, когато ябълката пада върху главата на Нютон идва просветлението. Всъщност за великото откритие на Исак Нютон – законът за гравитацията, най-голям принос имат наблюденията му върху движението на планетите. Според теорията на физика всяко тяло има гравитация и упражнява сили на привличане върху всичко край него. Гравитацията представлява привличащото влияние, което всички тела си упражняват едно на друго. Нютоновият закон за гравитацията гласи: Силата, с която две материални точки се привличат взаимно, е правопрпорционална на произведението от масите им и обратнопропорционална на квадрата на разстоянието между тях. Възможно е историята за падането на ябълката да е просто една измислица, но тя се е превърнала в легенда и е много популярна днес. Падащата ябълка (или каквато и да е друга асоциация) може само да помогне на гениалния ум да прозре истината за нещата. Така той вижда в нещо съвсем обикновено едно гениално откритие. Дали това е измислица на някои изследователи, или е

история по действителен случай, ние не можем да бъдем сигурни. Хората знаят Нютон най-вече с легендата за падането на ябълката върху главата му, но той прави още много научни открития. Физиката е експериментална наука. Благодарение на експериментите, тя се усъвършенства с всеки изминал ден. Съществува твърдение от приятел на Нютон, че ябълката пада около учения, а не върху него. Но ние не сме били свидетели на случката и няма как да знаем истината. Ябълката вече не е само символ на първородния грях, а е и емблематичен образ на научното откритие. Въпреки че Нютон става известен със законите за движение и всеобщото привличане, самият той предупреждава, че от тях не следва Вселената да се разглежда като механизъм. Той създава закон, който описва гравитацията на определени мащаби, но не успява да създаде теорията за нея и разбирането за това: кое причинява самото притегляне. И все пак – Нютон е гений. Великото му откритие се случва благодарение на един удар по главата. Творческият ум, обаче, му обръща внимание и реагира светкавично.

Любопитството към света, изследователският дух и въображението – това са инструментите на творчески настроения ум. „Ябълката” на Нютон е едно голямо постижение в неговия живот. Един велик ум, една малка ябълка: едно огромно откритие за света.